

Οι Γκρεκίγια της Τυνησίας

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Άγνωστοι Έλληνες: Οι Γκρεκίγια της Τυνησίας

Στην παρούσα μελέτη, θα ασχοληθούμε με μ την Τυνησία ή Τυνίδα, όπως την καλούσαν κατά τα αρχαία χρόνια.

Η συγκεκριμένη χώρα, αν και η μικρότερη της Βορείου Αφρικής, έχει συνδέσει τον εαυτό της με την άνοδο και πτώση των Αυτοκρατοριών με κέντρο την Μεσόγειο. Μαζί με το Μαρόκο και την Αλγερία αποτελούν την Μικρή Αφρική.

Η Τυνησία κατοικούνταν από τα αρχαία κιόλας χρόνια από ελληνικούς πληθυσμούς, κάτι που φαίνεται και από την γενικότερη ελληνική κινητικότητα στην περιοχή της Λιβύης, όπου «Λιβύη» συνήθιζαν να ονομάζουν οι αρχαίοι Έλληνες όλη την Βόρειο Αφρική.

Στην περιοχή Ντούγκα υπήρχε η αρχαία ελληνική πόλη «Άμμωνος πόλις» (=πόλη του Δία). Υπάρχει ακόμη το νησί Τζέρμπα, που δεν πρόκειται για άλλο παρά για το νησί των Λωτοφάγων που περιγράφει ο Όμηρος στην Οδύσσεια. Αλλά και η πόλη της Μπιζέρτα ονομαζόταν Ιπποδιάρυκτος, επειδή η θάλασσα που την περιβάλλει είναι γεμάτη ιππόκαμπους.

Σύμφωνα με την παράδοση, και η σύγχρονη πόλη Ναμπέλ ήταν η αρχαία Νεάπολη, αποικία των Ελλήνων, με το επιχείρημα της παραφθοράς του ονόματος.

Το Ελληνικό στοιχείο είναι διάχυτο παντού, γεγονός που μαρτυρούν τα πολυάριθμα μνημεία, τα οποία είναι διάσπαρτα κατά μήκος ολόκληρης της Τυνησίας!

Χαρακτηριστικά παραδείγματα η πεδιάδα Μεντζέρντα στα Σαέλ, οι κοιλάδες Φεριάνα, Φουσάνα και Κασερίν, οι οποίες παρόλο που σήμερα είναι ερημικές, πιστοποιούν μέσω των ερειπίων που βρίσκονται σε αυτές την ύπαρξη μεγάλων ελληνικών διωρύγων, μύλων, δεξαμενών, πιεστηρίων και αρδευτικών έργων, που είχαν καταστήσει το έδαφος καλλιεργήσιμο.

Σημαντική είναι και η πεδιάδα της Ντάκλα, όπου κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους, χτίστηκαν οικοδομήματα πάνω σε ελληνικούς οικισμούς αλλά και η Μπούλλα Ρέτζια, στην οποία έχουν ανακαλυφθεί θέρμες με ψηφιδωτά, αψίδες, κλπ.

Στην Τυνησία υπάρχει ακόμα το αρχαίο θέατρο κατά μίμηση του ελληνικού και σώζονται η ορχήστρα, το προσκήνιο και σειρές καθισμάτων αριθμημένες με ελληνικά γράμματα!

Μεγάλος αριθμός ναών αφιερωμένων στο Ελληνικό πάνθεον ξεπροβάλλει σε πολλές γωνιές της εν λόγω χώρας. Μεταξύ άλλων και ναός προς τιμήν του Απόλλωνα και του Δία. Πολλές είναι ακόμη οι αρχαιότητες στην πόλη Σμπίτλα στην νότια Τυνησία, μεταξύ αυτών αψίδες, τείχη, πύλες, ναοί, κ.α.

Τα χρόνια πέρασαν και οι Καρχηδόνιοι, που «έλυναν κι έδεναν» στην περιοχή ηττήθηκαν από τους Ρωμαίους. Μπορεί η χώρα να πέρασε στα χέρια τους, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αφανίστηκε ο ελληνικός πληθυσμός της περιοχής. Μέχρι και τους μεταβυζαντινούς χρόνους οι Έλληνες απάρτιζαν ένα σημαντικό τμήμα της εγχώριας κοινότητας.

Παράδειγμα οι μεγάλοι εκκλησιαστικοί πατέρες, Τερτυλιανός, Κυπριανός και Αυγουστίνος, που γεννήθηκαν εκεί.

Το σημείο, όμως, στο οποίο πρέπει να σταθούμε είναι το χωριό Ελ Μετλίν στην βόρεια Τυνησία. Ο λόγος;

Οι κάτοικοί του κατάγονται από τη Μυτιλήνη, από όπου έφυγαν μετά την κατάληψη του νησιού από τους Οθωμανούς. Σε όλο το χωριό επικρατεί το γαλανόλευκο χρώμα.

Ισχυρίζονται μάλιστα πως τους αποκαλούν «Γκρεκίγια» (<Γραικοί) και όταν αναφέρονται στην πατρίδα τους, κάνουν λόγο για ένα νησί κάπου βόρεια, όπως καταγράφει στο βιβλίο του «Γκρεκίγια, οι Έλληνες της Τυνησίας», ο Δημήτρης Αλεξάνδρου.

Στις αρχές του 20ου αιώνα οι Έλληνες αριθμούσαν περί τις 60.000 ψυχές, ενώ σήμερα έχουν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό...

Ας μην ξεχνάμε και το Μουσείο Μπαρντό, το οποίο στεγάζει τα περισσότερα ελληνικά και παλαιοριστιανικά μωσαϊκά (1000 περίπου) από το σύνολο των μουσείων ανά τον κόσμο! Περιέχει ακόμη εκθέματα από το ελληνικό ναυάγιο του 1980, πολλά από τα οποία μεταφέρθηκαν στην Βόννη της Γερμανίας, με στόχο την καλύτερη αποκατάσταση και συντήρησή τους.

Τα μνημεία, όπως μπορεί κανείς να αντιληφθεί, είναι ακόμα εκεί και δεν θα σταματήσουν ποτέ να τραγουδούν την ιστορία των Ελλήνων σε εκείνα τα μέρη...

Πηγές: ΠΥΓΜΗ.gr- rodosreport.gr